

אורלי (42) הייתה מיאשת לגמרי. ההתנהגות של בנה המתבגר בן ה-17 והעיימות היומיומיים איתו, הותירו אותה באפיסת כוחות. "זה ממש שבר אותי מבפנים. הוא היה הולך לישון מאוחר, מעשן, לא מתפלל, שקוע בפלאפון שלו במשך שעות ושומע מוסיקה בקולי קולות", היא מספרת וקור לה רועד. "לא יכולתי לראות אותו במצב הזה. הרגשתי שאני לא מכירה אותו יותר. בעלי ואני היינו חסרי אונים מולו. מה לא ניסינו? דיברנו איתו בסבלנות, צעקנו, הסברנו, הענשנו, אבל כלום לא עזר", היא נאנחת.

כשכבר הייתה קרובה להרים ידיים, שמעה לראשונה מחב' רה קרובה על 'לב אבות' - מוקד טלפוני ליעוץ והדרכה להורים לילדים בגיל ההתבגרות. "סיפרתי לה עם מה אני מתמודדת,

הילד המתבגר לא קם לתפילה? הבת הפסיקה ללכת לבית הספר? הבכור הולך בלי כיפה מול האחים הקטנים? יש פתרון ■ במוקד הטלפוני 'לב אבות' משיבים רבנים ויועצים לפניות רבות של הורים המודאגים מבעיות מול ילדיהם המתבגרים בשלל נושאים ■ הרב אלישע אבינר, מייסד הארגון, מסביר: במקום להילחם עם הילד, עדיף להשקיע ביצירת ערוצי תקשורת נכונים איתו

רבקי גולדפינגר ///

צילום: יוחאי כהן, תיאטרון אספקלריה; מתוך אתר 'לב אבות'

←
"לא להתמוקד
בשאלה 'האם
הוא יקום
לתפילה, אלא
בבניית קשר
בריא".
צילום
אילוסטרציה

הורים, תתקשרו!

הרעיון: "חשבתי שכמו שיש הורים שפנו אליי, כך יש הרבה אחרים שלא פנו אליי והיו מן הסתם שמחים לשטוח את הביטחון החינוכיות שלהם ולקבל עצה והדרכה. החלטתי להקים מוקד טלפוני שיינתן מענה להורים. התחלנו בקטן, פרסמנו והורים מכל הארץ התחילו לפנות".

כבר בחודשים הראשונים להפעלת המוקד, העלו רוב ההורים סוגיות מורכבות וטעונות. "כשניתחנו את העניין הגענו למסקנה שכאשר הורה אזור אומץ לשתף אדם זר בהתמודדות החינוכיות הפרטיות שלו, זה רק כשהגיעו מים עד נפש", אומר הרב אבי נר. "נוכחנו לגלות שההורים פונים אלינו ברוב הפעמים כשהם מרגישים שכלו כל הקיצין מבחינתם, שהם כבר לא מסוגלים להתמודד עם זה לבד והכול נראה להם באותו

הטלפוני. מדי חודש מתקבלות במוקד כחמישים פניות של הורים. "יש חודשים שאנחנו מטפלים גם בשמונים פניות לחודש. זה דינמי ובמגמת עליה מתמדת", אומר אברהם. השירות הוא אנונימי וניתן חינם. הקו מופעל בהתנדבות על ידי רבנים, אנשי חינוך ואנשי מקצוע, כולם מן השורה הראשונה במגזר הדתי-לאומי. ביניהם ניתן למצוא את: הרב אלישע אבינר, הרב יונה גודמן, הרב חיים סולטן, ד"ר מרים שפירא, ד"ר דורית שילוח, ד"ר ברוך כהנא ואחרים.

הקו החם החל לפעול לפני תשע שנים, כאשר הורים מודאי גים רבים פנו לרב אלישע אבינר להתייעצות בסוגיות חינוכיות. זאת בעקבות מאמרים בנושא חינוך מתבגרים אותם פרסם בעלון השבת 'באהבה ובאמונה' של מכון מאיר. הרב אלישע אבינר, המייסד והמנהל החינוכי של הארגון, מספר כיצד נולד

והיא אמרה לי 'השתגעת? עוד היום את מתקשרת אליהם'. חשבת לעצמי 'מה יש לי להפסיד? הרי יותר גרוע מזה כבר לא יכול להיות'. עוד באותו ערב הרמתי טלפון למוקד. אני זוכרת את עצמי באותה שיחה בוכה בלי הפסקה, מתארת את הגיהנום שיש אצלי בבית בחודשים האחרונים. סיפרתי על הבן ועל איך הוא מתנהג, ממש נשפכתי. האיש מהצד השני של הקו הקשיב לי בסבלנות, שאל שאלות והתעניין".

"ההורים שחוטים רגשית"

אורלי, כך מסתבר, לא לבד. על פי דיווחים של מנכ"ל ארי גון 'לב אבות', גידי אברהם, בשנתיים האחרונות ניכרת עלייה חדה במספר ההורים לילדים מתבגרים אשר פונים למוקד

שלב קטסטרופה. זה חבל, כי בחלק נרחב מהמקרים אולי אם ההורים היו מתייעצים לפני כן, הם לא היו מגיעים למצב כל כך מסוכן וכל הצער והכאב היו נחסכים.

כתוצאה מהתובנה הזו, הועלה הרעיון להקים במקביל למוקד הטלפוני שמפעיל הארגון, גם אתר אינטרנט מיוחד ונגיש שיאגד בתוכו חומרי רים רלוונטיים בנושאי חינוך מתבגרים, והכול מהווה את ההוריה דווקא. "כל הורה יכול בזמנו החופשי להיכנס לאתר, לקרוא מאמרים בנושאים שמעניינים אותו, להאזין לשיעורים מפי מומחים בתחום ולהעשיר את הידע החינוכי באופן כללי, אבל גם להתמקד באותן דילמות פרטיות שלו".

עוצמת הדאגה והצער כפי שבאה לידי ביטוי בשיחות עם ההורים, לא מפתיעה את הרב אלי שער אבינר. "הרי מה ההורים רוצים? לחנך את הילד שלהם בדרך בה הם מאמינים, וזה טבעי. אבל מה לעשות שבחלק מהמקרים זה לא הולך לפי התוכנית. הבן או הבת בוחרים או עושים מעשים שאינם עולים בקנה אחד עם ערכי הבית, ולהורים קשה מאוד לקבל מציאות כזו. במוקד אנחנו נתקלים הרבה פעמים בהורים סחוטים רגשית, מבולבלים ועייפים מכל המאבקים עם הבן או הבת. לפעמים הם מגיעים למצב שהם חסרי ביטחון בדרך החינוכית שלהם, הם כבר לא בטוחים מה נכון לעשות ואיך עליהם לנהוג, ולמענם המוקד קיים".

אבל מה ניתן לעשות בשיחה טלפונית אחת?
 "באמת לא תמיד מספיקה שיחה אחת ולפעמים כשאנחנו מזהים מצבים שצריך, אנחנו מפנים את ההורים להמשך טיפול בידי אנשי מקצוע. אבל באותה שיחה אנחנו מושתדלים בעיקר לעזור להורה לצאת מהמעורבות הרגשית שמוציפה אותו ומנסים להעניק לו מבט כולל על הדברים, כדי שייכנס לפרופורציה. הייתי אומר שהמענה שניתן בקו הוא קודם כל כדי להקשיב לאדם שיש לו קושי ומחפש אוזן קשבת. באותם רגעים ההורה רואה שחורות ועצם השיחה עוזרת לו לנשום עמוק, להגדיר לעצמו את הבעיה. תוך כדי שיחה אנחנו מנסים לתת גם כיווני פיתרון, אבל עיקר המטרה שלנו בשיחה זה להעצים את ההורה. אנחנו מאמינים שחיווק האמונה של ההורה ביכולות שלו - זו הדרך הנכונה".

בשיחות הטלפוניות, מספר הרב אלישע אבינר, ניתן להרגיש לא פעם במצוקה הגדולה בה ההורים מצויים. "כשההורים לדוגמה מתארים הידרדרות של הבן מבחינה דתית, הם משדרים לחץ ודאגה. אחת השאלות הקלאסיות זו הדילמה מה לעשות עם בן שלא קם לתפילה בשבת. האם לחכות לו לקידוש או לסעודת שבת? האם להכריח אותו לקום? בדרך כלל אני משיב לאותם הורים חזרה בשאלה: 'זמה ייצא לך אם תנסה להקים אותו בכוח? האם הוא יקום? והיה וכן, האם אחרי זה

הוא גם ילך לבית הכנסת? ואיזו תפילה זו תהיה?'. לא ניתן לכפות תפילה".

אז מה אתה מייעץ לאותם הורים לעשות?
 "כשהילד סוטה מהדרך, מובן לגמרי שזה חורה להורים. זה קורע אותם מבפנים. הם מרגישים אחרים לעולם הרוחני שלו וזה עול שמונח על הכתפיים שלהם. כך שההתנהגות הזו מכניסה אותם לחרדות. לצערי, זה מתח הרסני ובלתי יעיל. אני מאמין שלא כדאי לפתוח במלחמה חזיתית נגד הנוער. כפייה וכוח רק יובילו אותו לתסכול וריחוק גדולים עוד יותר וזה לא מייצר שום תהליך חינוכי פנימי. כשמתעמתים בלי סוף זה חוסם, ואין סיכוי שהנוער יהיה מוכן להקשיב למה שיש להורה לומר. בלי תקשורת בריאה אין סיכוי להגיע ללב הנוער. במציאות כזו ההורים לא צריכים להתמקד בשאלה 'האם הוא יקום או לא יקום לתפילה', אלא בבניית קשר בריא ואיתן איתו. רק כשתהיה תקשורת טובה, פתאום גם יהיה אפשרי לשוחח על הדברים לעומק והאנטי ילך וייעלם. קודם כל השקעה עצומה ביצירת הקשר האישי, באהבה ובחיבור".

לפי דבריך, האהבה ותקשורת עם הילד זה הבסיס לכל?

"התקשר אליי לפני חודש אבא וסיפר בתסכול שהבת שלו כבר כמה שבועות יושבת בבית ולא מוכנה בשום אופן ללכת לבית הספר. הוא סיפר איך כל דיבור איתה נגמר בפיצוץ והם הגיעו למצב שהם לא מדברים. תוך כדי שיחה ביקשתי מהאבא שייזכר אם יש אישהו תחום שהבת שלו מוכשרת בו, והאבא ענה שהבת אוהבת לנגן. הצעתי לאבא שישלח אותה לחוג נגינה, אבל הוא התפרץ עליי 'מה פתאום חוג?! היא מתבטלת, לא הולכת לבית ספר, ועל זה אני אתן לה פרס?'. הסברתי לו שהחוג הוא לא בגדר פרס, אלא חלק מהעבודה החינוכית שלו כהורה, מתוך שאיפה לעורר אצלה עניין בנגינה, בתקווה שבעקבות זאת אולי תתעורר אצלה מוטיבציה גם בתחומים אחרים. הרבה פעמים הורים נמצאים בלופ מסוכן של ויכוחים ראש בראש עם הילד, ולא מצליחים לצאת מזה", מציין הרב אבינר, "מאבקים חוזרים וכיפופי ידיים לא יועילו, הם רק הורסים את האנרגיות צריך להשקיע בבניית חיבור אמיתי ושיח פתוח, כי רק ככה אפשר באמת לחנך".

לחנך בדור האינטרנט

מאז הוקם ארגון 'לב אבות', לפני תשע שנים, הרב יוני לביא ורעייתו רעות משמשים רכזי פניות בקו הטלפוני. "אנחנו מקבלים את השיחות בשלב הראשון, מעבדים אותן ומנתבים את השיחות לאיש המתאים", מסביר הרב לביא את אופי תפקידם בארגון. "אין כזה דבר בית ספר להורות, והמוני הורים עומדים אובדי עצות. הם לא יודעים מה לעשות ואיך לנהוג עם המתבגר או המתבגרת

רת שמסתובבים אצלם בבית. מטרת המוקד היא להעניק להורים האלו הדרכה ראשונית, קריאת כיוון, לעשות להם סדר בבלגן ואם יש צורך להפנות אותם לטיפול במקום מתאים".

תוכל לאבחן את הנושאים העיקריים שבגינם ההורים פונים לקו?

"נושא שעולה הרבה בשיחות עם ההורים זו ההתמודדות עם החוצפה והמרדנות. הרבה הורים מרגישים שהסמכות ההורית שלהם נסדקת ושאינן להם כוח מול הילד, 'הוא עושה מה שבא לו ולא שומע לי'. נושא נוסף שמעסיק אותם קשור למי סגרת הלימודית, החל מאיזה מוסד מתאים יותר לילד, בן שמתקשה להשתלב בישיבה ועד לילד שהועף מהמוסד או לא מוכן ללכת יותר ללימודים ויושב בבית בבטלה. בתוך כל זה, יש גם את ההתמודדות ההורית מול התנהגות לא מקובלת וריי נושא מרכזי המעסיק הורים רבים הוא האינטרנט. 'אפשר לומר שהמדמה תופסת מקום מכובד בסוגיות המטרידות את ההורים בדור הזה. מדובר בהחלט באתגר לא קטן".

הרב יוני לביא מציג להורים להקדיש מזמנם ללימוד והעשרה בתחום ההורות: "הייתי אומר להורים כהמלצה שייקחו את נושא ההורות ברצינות, ולא רק לאחר שנתקלו בקושי. יותר להיענות, ללמוד, לקרוא ספרים, להאזין לשיעורים בתחום, לשמוע הרצאות של מומחים. הורות זה דבר שכדי להצליח בו לא מספיקים האינסטינקטים הטבעיים בלבד. בכלל נראה לי שבעידן המודרני, ההורות בציבור הדתי-לאומי היא מאתגרת במיוחד", הוא קובע ומסביר כי "הילדים שלנו חשופים למרחב גדול של תוכן שבני נוער חרדים בכלל לא נחשפים אליו, ועבור הנוער החילוני זה חלק מהתרבות המקובלת והנצרכת. אצלנו מצד אחד מחנכים ליראת שמיים ומחויבות להלכה, ובאותו הזמן בני הנוער שלנו נחשפים לעולם שלם של תוכן. בכך היד שלהם מונחת מערכת קולנוע ובידור ניידת, כשכל מנגעמי האינטרנט, סדרות טלוויזיה, הרשתות החברתיות ושלא משחקים ואפליקציות פרושים בפניהם. זה מורכב ומוביל להתמודדות לא פשוטה אצל המתבגרים, אבל בפירוש גם בקרב ההורים".

ההורות כיום נשמעת כמעט כמו משימה בלתי אפשרית.

"ממש לא. זוהי משימה אפשרית בהחלט שהוענקה לנו כמתנה מהקב"ה. הילדים שלנו הם נשמות טהורות שאנו זוכים לגדל ולטפח, ואין בעולם מתנה גדולה מזו. יחד עם זה, צריך לזכור שילד לא גדל כמו סרגל, בקו ישר. יש בדרך עליות ומורדות, הסתבכויות וקפיצות. יש דברים שהוא חייב לנסות בעצמו גם אם ייפול, לחוות ולהרגיש, לבדוק גבולות, ולפעמים גם קצת לחצות אותם. זו הדרך בה ילדים מתפתחים והופכים לאנשים

בוגרים ועצמאיים. אנחנו ההורים צריכים להיות שם בשבילים ולכוון אותם לפי הצורך. אין ספק שכאשר מגיע גיל ההתבגרות, המשימה העומדת בפני ההורים מאתגרת במיוחד", מציין הרב לביא, "למצוא את האיוון הנכון בין הצבת גבולות לבין נתינת מרחב והכלה. לדעת מתי להעיר ולתת ביקורת ומתי לעצום עין ולאפשר. לזכור תמיד שלא כל מה שהתאים לילד הקודם בהכרח יפעל גם אצל הנוכחי. הורים שרוצים להצליח צריכים להיענות וללמוד כיצד לשדרג את היכולות ההוריות שלהם. זה לא קל אבל בהחלט אפשרי, וזו אחת החוויות המספקות בחיים".

גם הרב אלישע אבינר רואה בעידן הטכנולוגי המואץ גורם האחראי ליצירת קשיים והתמודדות חינוכית. "האינטרנט זה אתגר שהורים רבים בדור הזה מתמודדים איתו. זה מעסיק את כולם, אם זה היקף הגלישה, אם זה טיב הגלישה או התמכרויות שונות. לאחרונה התקשרו אליי באותו שבוע שני הורים למתבגרים שהחרימו לילדים שלהם את הפלאפון. הורה אחד סיפר על הבת שלו בת ה-15, שהודיעה להורים 'אתם לקחתם לי את הסמארטפון, אז אני לא הולכת לבית הספר עד שתחזירו לי אותו'. במקרה השני הבן בכיתה ח' אמר להורים שלו 'אתם החרמתם לי את הסמארטפון כי לא רציתם שאני אדבר - אז אני אראה לכם איך אני מידרדר גם בלי הפלאפון', מספר הרב ומסביר כי "אין לחטוף את הפלאפון מהילד מבלי לערוך עימו שיחה ארוכה שתדון בבעיה וחשיבה משותפת על דרכי פתרון. חשוב שהילד יבין שהוא לקראת תהליך. כשהורה עושה צעד חד צדדי ומחרים את הפלאפון, הילד למעשה פטור מלעשות תהליך של שינוי פנימי. הרי מה זה ייתן להחרים את הפלאפון? אם הוא ירצה הוא יג' לוש דרך המכשיר של החבר, זה לא פתרון אמיתי. בשלב ראשון יש לקחת את הילד לשיחה פתוחה, להציג לו חסימה או כלים שיעזרו לו. הורים לא צריכים להתנהג עם הילד שלהם כמו שוטרים. הם צריכים להקדיש מחשבה איך לפתוח בתהליך חינוכי, איך להיבנות מתוך זה".

הרב אבינר משתף במקרה אחר של אם אשר באופן נחרץ לא הייתה מוכנה לאפשר לילדיה לגלוש באינטרנט. "היא סיפרה לי שהיא מקפידה שהילדים שלה לא יגלוש בשום מקרה ברשת. אבל מה לעשות שהבן הגדול שלה לא קיבל את הגזירה. הוא כעס והתקומם נגד זה. לאותה אמה אמרתי 'נכון, זה מאוד יפה שיש לך שאיפות גדולות לגדל ילדים צדיקים. אבל אם לא תבחיני בצרכים של אותו בן, אזי ברגע שהוא ייצא מהבית הוא יהיה כמו חיית טרף רעבה שייקח מכל הבא ליד, ללא שום אבחנה בין טוב לרע. את רוצה לגדל ילד צדיק? תחשבי מה מתאים לילד הספציפי הזה'. הורה צריך לנתח את המציאות בעיניים פקוחות. כל ילד הוא עולם שלם", מדגיש הרב.

הרב אלישע אבינר: אחת השאלות הקלאסיות זו הדילמה מה לעשות עם בן שלא קם לתפילה בשבת. בדרך כלל אני משיב לאותם הורים חזרה בשאלה: 'זמה ייצא לך אם תנסה להקים אותו בכוח? האם הוא יקום? והיה וכן, האם אחרי זה הוא גם ילך לבית הכנסת?'

ד"ר דורית שילוח: בתשעים אחוזים מהשיחות שלי יש את הרגע הזה שהאסימון נופל וההורה נושם פתאום לרווחה. התפקיד שלי בשיחה זה להעביר את ההורים תהליך קטן שבסופו הם יראו את האור בקצה המנהרה, ויאמינו בכוח החינוכי שלהם שלפעמים נשחק

"חם החנוכה"

חג חנוכה טיולים בחנוכה תשע"ה

טיולי משפחות

תאריכים: ימים א'-ג', כ"ט בכסלו - א' בטבת (21-23)		
שם הטיול	שעת יציאה	שעת סיום
אל מערת חריטון	9:30	13:30
סולמות ומפלים בנחל אוג	9:30	12:30
בעקבות החשמונאים בוואדי קלט	10:00	14:00
בעקבות החשמונאים בפארק קנדה	10:00	13:00
סולמות ומפלים בנחל אוג	13:00	15:30
קברות המקבים ביער בן שמן	14:00	16:30
שקיעה בהרודיון	14:30	17:00
ניגונים וחנוכיות בשכונת נחלאות	17:30	19:30

יום ו', כ"ז בכסלו (19/12)		
שם הטיול	שעת יציאה	שעת סיום
אל מערת חריטון	8:30	13:30
חנוכה בחברון ובמערת המכפלה	9:00	13:00
בעקבות החשמונאים בפארק קנדה	9:00	12:00
בעקבות סוד קברות המכבים	9:15	12:00

עלות לטיולי משפחות: מבוגר - 30 ₪ ילד - 20 ₪
לנרשמים במהלך החג - תוספת של 5 ₪ לאדם בכל הסיורים
(העלות לחלק מהסיורים לא כוללת כניסה לאתרים)
 כלנים בבית ספר שדה ההשתתפות בטיולי המשפחות חינם

חדש
צימרים מפוארים
במחיר מיוחד -
400 ₪
לזוג ללילה

למתארחים -
השתתפות חינם
בטיולים של
בית ספר שדה
כפר עציון

חפש את המטמון בארץ החשמונאים בחבל מודיעין

בעקבות אירועים ודמויות מתקופת המקבים בחבל מודיעין- משחק לכל המשפחה. המשתתפים יקבלו כתיבי חידה בצירוף חוברת מקורות וייצאו למסע בזמן ובשטח בו יעקבו אחר אירועי מרד החשמונאים באזור מודיעין.

עלות: 100 ₪ למכונית (הנרשמים במהלך החג ישלמו עוד 20 ₪ למכונית)

מקום מפגש: תחנת הדלק של לטרון

שעת מפגש: ימים א'-ג', כ"ט בכסלו - א' בטבת (21-23/12) בשעה 9:00-13:00 (בכל שעה עגולה). ביום ו', כ"ז בכסלו (19/12) בשעות 9:00-11:00

אירוח חנוכה בכפר עציון

בית ספר שדה שמח להציע לציבור אירוח חנוכה במחירים נוחים.

לרשות המתארחים: סביבה שקטה ונעימה, דשאים רחבי ידיים, אוויר הרים צלול כיון, נוף מרהיב, הקירבה למדבר יהודה הופכת את גוש עציון למיקום אידיאלי לאירוח בחופשת החנוכה.

חגיגה מלכותית בארמונות החשמונאים סיורים הצגות וסדנאות לכל המשפחה בארמונות החשמונאים סמוך ליריחו

תאריך: יום שישי, כ"ז בכסלו (19.12)
 בחג החנוכה הזה אתם מוזמנים לבקר בשרידים המפוארים של ארמונות החשמונאים הסמוכים לנחל פרת. את הביקור באתר יובילו מדריכים ושחקנים ויחשפו בפניכם את סודותיהם וחלומותיהם של המלכים החשמונאים.

אל בית בצי - המעוז החשמונאי האחרון

תאריך: יום ראשון, כ"ט בכסלו (21/12)
 סיור ייחודי אל בית בצי בה כוננו החשמונאים את ממלכתם והתבצרו מפני היוונים. החורבה נמצאת עמוק בשטח A בסמוך לבית לחם.

חוצה מדבר מהרודיון לים המלח

טיול מגוש עציון לים המלח היה מאז ומתמיד אחת החוויות החזקות ביותר לחובבי טיולים, בחנוכה נחצה את מדבר יהודה המוריק ונלך מהרודיון אשר במזרח גוש עציון, בספר המדבר דרך רמת מדבר יהודה עד למצוקי דרגות אשר במצוק העתקים מעל ים המלח.

תאריך: יום שלישי, א' בטבת (23/12)

ניתן להזמין טיולים פרטיים לקהילות או יישובים! מספר המקומות מוגבל - הקדימו להירשם

לפרטים והרשמה בית ספר שדה כפר עציון - 02-9935133 או www.k-etzion.co.il

"יש הורים שבאים עם אידיאלוגיות נוקשות ללא שום גמישות, ולא מבינים שבחינוך צריך להיות כל הזמן עם יד על הדופק".

להילחם על נטילת ידיים?

ד"ר דורית שילוח, פסיכולוגית חינוכית בכירה, משיבה לשאלות הורים בקו. כשאני מנסה לברר עימה כיצד בשיחה טלפונית בודדת ניתן לעבור תהליך טיפולי שלם, משיבה ד"ר שילוח כי במקרים רבים השיחה פותחת להורים אפיקים חדשים של התמודדות. "שיחות הן בוודאי לא תחליף לטיפול. השיחות לא פותרות בעיות אלא מעניקות זווית מחודשת. בגיל ההתבגרות הורים רבים מתבוננים בילד שלהם משינה, ודואגים שהם הולכים לאבד אותו. לפעמים הם חוששים שהבן שלהם ירד לגמרי מהפסים. אני מנסה לברר יחד איתם את התופעה ואת הממדים שלה, ואיפה בתוך כל זה נמצאות גם נקודות האור. בתשעים אחוזים מהשיחות שלי יש את הרגע הזה שהאסימון נופל וההורה נושם פתאום לרווחה. ההורה קולט שלא הכול אבוד ואומר 'אוקיי, אז יש עוד מה לעשות, יש עוד כלים להתמודדות'. התפקיד שלי בשיחה זה להעביר את ההורים תהליך קטן שבסופו הם יראו את האור בקצה המנהרה, ויאמינו בכוח החינוכי שלהם שלפעמים נשחק".

את יכולה לתת דוגמה לטעות חינוכית חוזרת של הורים שאת נלקחת בה בשיחות?

"אמא לתלמיד שמינית התקשרה אליי מוטרדת. היא סיפרה על מריבות קשות עם הבן שלה כי הוא מתעקש לא לישול נטילת ידיים בבוקר. המחשבה שהוא מסתובב ככה בבית, נוגע בסירים ובאחים שלו - משגענת אותה. זה הגיע למצב שהם מתווכחים על זה כל הזמן והאוירה ביניהם התערערה לחלוטין. אז נכון, אפשר להבין את הרגישות של האמא בעניינים עדינים כמו טומאה, אבל השאלה שחייבת להישאל היא מה העיקר ומה הטפל? האם מבחינתה המאבק על נטילת בוקר הוא חזות הכול, או שאולי היא מפסידה תוך כדי את העיקר. הורה לא יכול לעשות עם המתבגר שלו מלחמות חורמה על הכול. לכן מכל הדיבריים שחשובים להורים בהתנהגות של הבן, הם צריכים לבחור רק את מה שהוא בנפשם וביתר התחומים להעניק לילד זכות בחירה".

רעות לביא, המשמשת כאמור כרכזת פניות במוקד הטלפוני, מבחינה בין ההורים הפונים לקו: "בגדול אני מזהה שתי קבוצות עיקריות: הראשונה אלו ההורים הצעירים שנתקלים לראשונה בגיל ההתבגרות עם הבן או הבת הבכורים, והם בשוק מוחלט מהשינוי שמתחולל פתאום בילד שלהם. הם מתעניינים בעיקר בדילמות סביב התנהגות חצופה, זלזול, מריבות עם האחים, התאמת מקום לימודים ועוד. מצד שני, יש את ההורים המבוגרים יותר, שפונים להתיעצות לא על הבן או הבת הבכורים אלא על הילד הרביעי, החמישי או השישי. אלו הורים מנוסים והשאלות שלהם כבר עוסקות בדילמות הרבה יותר מורכבות וקשות, כמו מקרה של נער שברח מהבית, גר אצל הסבתא ולא מוכן בשום אופן לחזור הביתה. או ילד שמסתובב בלי כיפה לפני האחים הקטנים שלו".

לביא מתארת את רבות מהשיחות כטעונויות רגשיות מצד ההורים. "בשיחות האלו אנחנו נפגשים עם המון כאב, דאגה הורית ומצוקה גדולה וזה בהחלט טבעי ומונח, אומרת רעות באמפתיה. "הרבה פעמים הורים יכולים להתחיל את השיחה היסטרית לגמרי. פעם התקשר אבא שחיטט במקרה בפלאפון של הבן שלו, מדריך מצטיין בבני עקיבא, וגילה שהוא גולש למקומות לא צנועים. האבא היה נסער. הוא לא האמין איך זה קורה לו, ושאל בבהלה 'מה אני אמור לעשות עם זה עכשיו?'. דבר ראשון הרגיעו אותו, כדי שיפעל מול הבן מתוך חשיבה מודעת ולא מתוך הרגש והסערה שהוא נמצא בה. אחר כך ניתחו איתו את המצב ואת דרכי הטיפול האפשריות. בסיום השיחה, בדרך כלל, ההורים כבר הרבה יותר רגועים".

רחבי ידיים, אוויר הרים צלול כיון, נוף מרהיב, הקירבה למדבר יהודה הופכת את גוש עציון למיקום אידיאלי לאירוח בחופשת החנוכה. rivki@besheva.co.il